

Илёс — Рақами Ҳафтум

Аввалин ва Охири

Jeff Pippenger

2023-10-07

Мо соли 1863-ро ҳамчун нуқтаи охири имтиҳон дар як силсила имтиҳонҳо муайян мекунем, ки дар вақти ноумедии бузурги соли 1844 оғоз ёфта буданд. Аввалин далели мантиқии мо ин аст, ки ҳаракати миллерӣ замоне ба поён расид, ки Калисои Адвентистони Рӯзи Ҳафтум дар ҳамон сол ба таври қонунӣ назди ҳукумати Иёлоти Муттаҳида ба қайд гирифта шуд. Ҳаракате, ки ба таври пешгӯёна дар соли 1798 оғоз ёфта буд, дар соли 1863 ба поён расид.

Илҳом ба мо мефаҳмонад, ки вақте фариштаи қудратманди Ваҳйи ҳаждахум 11 сентябри соли 2001 нозил шуд, ин воқеа қаблан дар ҳаракати миллерӣ, ҳангоме ки фариштаи Ваҳйи даҳум нозил гардида буд, намунавӣ нишон дода шуда буд. Ҳаракати миллериён дар вақти охир, дар соли 1798, оғоз ёфт, вақте ки рӯъёи дарёи Улай дар бобҳои ҳаштум ва нӯҳуми Дониёл кушода шуд. Ҳаракати яксаду чилу чаҳор ҳазор дар вақти охир, дар соли 1989, оғоз ёфт, вақте ки рӯъёи дарёи Ҳиддекел дар се боби охири Дониёл кушода шуд.

Ҳар ду вақти анҷом ҷудошавии тадриҷии қавми пештараи баргузидаро аз онҳое ки дар ҳаракати таърихҳои мутаносиби худ буданд, оғоз намуд. Вақте ки қоидаи асосии ҳар як таърих ба таври оммавӣ тасдиқ гардид, фариштаи ҳар як таърихи мутаносиб фуруд омад. Паём, ҳаракат ва паёмрасон асбобҳои буданд, ки Худованд дар ҳар як таърихи мутаносиб ба кор бурд, то гуноҳи қавми пештараи баргузидаро ошкор созад; зеро ҳамон тавре ки Масеҳ дар бораи кори Худ таълим дод, агар Ё наомада буд, яҳудиёни ҷанҷолпарастии таърих гуноҳе намедоштанд. Паёмрасон, паём ва ҳаракат асбобҳои доварӣ буданд, ки қавми пештараи баргузидаро барои рад кардани нури тадриҷии таърихҳои мутаносиби худ масъул нигоҳ медоштанд, ва ҳангоме ки фаришта фуруд омад, ин нишон меод, ки раванди довари қавми аҳди пешин оғоз ёфтааст. Асбоби доварӣ он гоҳ муайян карда мешавад, вақте ки анбиёе, ки он таърихро тасвир мекунанд, паёмеро, ки Худованд ба онҳо мерасонад, меҳӯранд. Вақте ки онҳо паёмро меҳӯранд, пас он паёмро назди қавми пештараи баргузида мебаранд, ки онҳо ҳамчун қавме гарданкаш ва исёнкор тасвир шудаанд, ки намешунаванд ва тавба намекунанд. Ҳамин ки фаришта фуруд ояд ва паём хӯрда шавад, довари он қавми исёнкор оғоз меёбад.

Мо раванди довари Исроили қадимро, чунон ки дар китоби Адад тасвир шудааст, ба таърихи ҳаракати Миллеритӣ татбиқ менамоем; ва дар ниҳоят, ин раванди имтиҳонро ба ҳаракати саду чилу чаҳор ҳазор низ татбиқ хоҳем кард. Маъноии рамзии адади «дах» бояд аз рӯйи матни он порчае муайян карда шавад, ки дар он истифода шудааст.

Пайдарпаии даҳ имтиҳон аз ноумедӣ оғоз мегардад: ё назди Баҳри Сурх барои Исроили қадим, ё 22 октябри соли 1844 барои миллериён. Хоҳар Уайт ҳақиқатҳои «нишонаҳои

марзӣ»-ро, ки дар он вақт кушода шуданд, муайян мекунад ва оғози онҳоро аз он чизе, ки ӯ «гузаштани вақт» номид, медонад. Ноумедии ибриён таҳдиди лашкари фиръавн буд. Норасоии имон ба қудрати Худо дар миёни ибриён дар воқуниши онҳо ба тарси лашкари душманонашон зоҳир гардид, ҳамон тавре ки дар имтиҳони даҳум ва ниҳой низ буд. Исо анҷомро аз ибтидо нишон медиҳад, бинобар ин тарс аз азимҷуссаҳо дар Замини Мавҷуд, ки даҳ ҷосус муайян карданд, ҳамон тарсе буд, ки ноумедии онҳоро назди Баҳри Сурх низ ба вучуд оварда буд. Имтиҳони даҳум ва ниҳой барои ҷунбиши Миллер як пешгӯии замонӣ мебуд, ҳамон тавре ки 22 октябри соли 1844 буд.

Ноумедии бузург дар озмоиши пайдарпайи таърихи миллериён оғози таърихеро нишон дод, ки онро раҳиҳои Исроили қадим аз Миср ба таври равшан пешнамоӣ карда буд. Аз баҳри Сурх оғоз гардида, як силсилаи даҳ озмоиш вучуд дошт, ва озмоиши охириин озмоиши аввалро инъикос менамуд. «Гузаштани вақт» дар ноумедии бузург аз нофаҳмии як пешгӯии замонӣ ба вучуд омада буд. Охириини раванди озмоиш барои Исроили рӯҳонӣ ҳамон гуна мебуд, ки аввалинаш буд. Дар соли 1863 роҳбарони Исроили айнӣ интиҳоб карданд, ки ба усули библиявии онҳое бозгарданд, ки нав онҳоро духтарони Рум муайян карда буданд, ва дарозтарин пешгӯии замонӣ дар Китоби Муқаддасро рад карданд, ё метавон гуфт, нодуруст фаҳмиданд. Поёни даҳ озмоиш ҳам дар Исроили айнӣ ва ҳам дар Исроили рӯҳонӣ бо оғози он ифода ёфта буд. Ва дар поён, дар ҳар ду маврид, исёнгарон хоҳиши бозгаштан ба он ҷойеро зоҳир карданд, ки навақас аз он раҳ ёфта буданд.

Бо рад кардани ҳафт замони Ибодатнома бисту шаш, адвентизми Лоадикӣ як муаммои нубувватиро ба вучуд овард, ки онро пешбинӣ накарда буданд. То ба имрӯз онҳо натавонистанд ин муамморо ҳал намоянд, ҳарчанд барои ин кӯшиш карда, анвои гуногуни афсонаро пеш меоранд. Муаммо дар он оятест, ки ҳоҳар Уайт онро ҳамчун асос ва сутуни марказии адвентизм муайян мекунад.

«Ояти Навишта, ки бештар аз ҳама барои имони Адвент ҳам таҳкурсеӣ ва ҳам сутуни марказӣ буд, ин эълония буд: “То ду ҳазору сесад шабонарӯз; баъд аз он қудсгоҳ пок хоҳад шуд.” [Дониёл 8:14.]» Муборизаи Бузург, 409.

Адвентизм дар бораи ояти чордахум бисёр чизҳо мегӯяд, аммо онҳо ҳаргиз ба нахустин мушоҳидае, ки бояд дар бораи ин оят карда шавад, намерасозанд. Он мушоҳида ин аст, ки ояти чордахум «ҷавоб» аст. Ҷавоб, агар саволеро, ки он ҷавобро ба миён меорад, дар бар нагирад, бемаъноӣ. Ояти сездарумро на аз нигоҳи мантиқӣ, на дастурӣ ва на оқилона метавон аз ояти чордахум ҷудо кард, зеро ояти сездарум савол аст ва ояти чордахум ҷавоб.

Саволе, вақте ки он дуруст ва одилона баён мегардад, ба ояти чордахум маъно ба қуллӣ дигар аз он медиҳад, ки адвентизм таълим медиҳад. Ин маънои онро надорад, ки ояти чордахум «асос ва сутуни марказии имони адвентӣ» нест, зеро чунин аст. Маънояш ин аст, ки вақте адвентизм дар соли 1863 «ҳафт замон»-ро нодуруст фаҳмид ва қанор гузошт, онҳо натавонистанд пурра муайян созанд, ки ояти чордахум дар ҳақиқат чӣ маъно дорад. Дар Навиштаҳо нимҳақиқат ҳақиқат нест. Агар дуруст фаҳмида шавад, саволи ояти сездарум эътирофи он нубувватеро тақозо мекунад, ки покшавии муқаддасгоҳеро, ки поймол гардида

буд, нишон медиҳад, ва ҳамчунин эътирофи он нубувватеро, ки поймол гардидани лашкарро нишон медиҳад. Нубуввати ду ҳазору сесадсола ба «муқаддасгоҳ» дахл дорад ва нубуввати ду ҳазору панҷсаду бистсола ба «лашкар» дахл дорад.

Барои баррасӣ кардани робитаи байни ин ду оят таҳқиқи муфассале лозим аст, ки ман дар ин марҳила дар ин мақолаҳо қасди анҷом додани онро надорам. Ин нуктаҳо дар тӯли солҳо борҳо баррасӣ шудаанд ва онҳоро метавон дар силсилаи «Қадвалҳои Ҳабаққук» пайдо кард. Ман ҳанӯз ҳам рамзшиносии Илёсро баррасӣ менамоям ва мехоҳам аввал он ҳақиқатҳоро ба анҷом расонам.

Вилиям Миллер Илиё оғози адвентизм буд, ва нахустин кашфи ӯ «ҳафт вақт»-и Левизод боби бисту шашум буд; бинобар ин, рад кардани он ҳақиқат дар соли 1863 рад кардани паёми Илиё буд. Дар ин ҷо ман ба он хусусияти Алфа ва Омега мурочиат мекунам, ки анҷомро бо оғоз мушаххас менамояд. Озмоиши ниҳии Исроили қадим дар озмоиши аввал намоёндагӣ шуда буд. Ҳар ду озмоиш тарсиро ифода мекунам, ки халқҳои бутпараст аз Худо пурқувваттар буданд. Озмоиши даҳум, ки аз рӯи принцип ҳамон як буд, аз озмоиши аввал бисёр исёнкоронар буд, зеро таърихи пирузии Худо дар озмоиши аввал мебоист дар исёнкорон эътимоди устуворе ба вучуд меовард. Онҳо рад кардани Худоро аз ҷониби худ, бо вучуди далелҳои хеле бештари қудрати ӯ нисбат ба он чи дар Баҳри Сурх доштанд, зоҳир карданд. Адвентизми миллери то соли 1863 аллакай мефаҳмонд, ки чаро ноумедии бузург кори пуриқтидори Худо буд, аммо онҳо ба ҳар ҳол тасмим гирифтанд, ки сардоре интиҳоб кунанд, ба Миср бозгарданд ва он паёмро рад намоянд, ки Дониёл онро «қасам»-и Мусо меномад, ва он аз ҷониби Илиё намоёндагӣ шуда буд.

Ба ҷойи он ки вақтро барои баён кардани далелҳои саҳеҳии «ҳафт вақт» ҳамчун як нубуввати замонӣ сарф намоям, ман қасд дорам бо истифода аз чанд мантиқи содда саҳеҳии онро ба тарзи дигар исбот кунам. Зеро барои ҳаракате, ки соли 1798 оғоз ёфт, имтиҳони ниҳии соли 1863 ҳамчунин имтиҳони ниҳой барои ҳаракати фариштаи қавии Ваҳӣ боби ҳаҷдаҳо ифода мекунад. Илҳом хеле равшан баён кардааст, ки имтиҳони охирин барои ҳар ду ҳаракат чист.

«Шайтон... ҳамеша бардурӯғро пеш меорад, то аз ростӣ гумроҳ созад. Фиреби бисёр охирини шайтон ин хоҳад буд, ки шаҳодати Рӯи Худоро беасар гардонад. “Дар ҷое ки рӯё нест, қавм ҳалок мешавад” (Масалҳо 29:18).» Selected Messages, китоби 1, 48.

Ҳеҷ роҳи ростқавлонае вучуд надорад, ки навиштаҳои Эллен Уайтро чунин маънидод кунад, ки гӯё вай «ҳафт замон»-и Ибодатҳо боби бисту шашро ба таври комил ҷонибдорӣ накарда бошад. Хоҳар Уайт, чунон ки мо қаблан дар ин мақолаҳо нишон додаем ва дар силсилаи таҳти унвони «Қадвалҳои Ҳабаққук» ба таври мустанад сабт шудааст, бевосита ба мо хабар медиҳад, ки Худо ҳам қадвали 1843 ва ҳам қадвали 1850-ро роҳнамоӣ кардааст. Вай ба таври рӯирост таълим медиҳад, ки он ду қадвал иҷрои Ҳабаққук боби ду буданд. Ҳар ду қадвал «ҳафт замон»-и Ибодатҳо боби бисту шашро ҳамчун нуқтаи марказии сохтори графии худ муайян месозанд. Дар ҳар ду қадвал хатти «ҳафт замон» салиби Масеҳро ҳамчун маркази хатти нубувватии «ҳафт замон» дорад.

Ҳамроҳ бо тасдиқҳои ӯ нисбат ба ду ҷадвали Ҳабакқук, ӯ борҳо сабт кардааст, ки мо бояд паёмеро, ки аз соли 1840 то 1844 пешниҳод гардида буд, ҳамчунон идома дода пешниҳод намоем; ва ҳар як таърихнигори адвентист, ки ба он мепардозад, ки миллеритҳо паёми эълонкардаи худро чӣ гуна пеш мебарданд, муайян месозад, ки онҳо ҷадвали соли 1843-ро ба қор мебарданд. Ӯ на танҳо паёмҳое, ки бар рӯи ҷадвалҳо муҷассам гардидаанд, тасдиқ мекунад ва ба қавми Худо машварат медиҳад, ки ҳамон паёмҳое, ки дар он таърих пешниҳод шуда буданд, идома дода пешниҳод намоянд, балки ҳамчунин порчаҳои зиёдеро меоварад, ки дар онҳо ҳушдор медиҳад, ки он паёмҳо дар тамоми таърихи қавми боқимондаи Худо мавриди ҳамла қарор хоҳанд гирифт. Вақте ки ӯ аз он ҳамлаҳо ҳушдор медиҳад, пайваста муайян месозад, ки ҳифз кардани айнан ҳамон ҳақиқатҳо кори посбонони Худост.

Агар ҷадвалҳо нодуруст бошанд, пас паёмҳое, ки онҳо ба таври графикӣ ифода мекунанд, низ нодурустанд. Агар паёме, ки миллериён аз соли 1840 то 1844 эълон карданд, нодуруст буд, пас муайянсозии тақрории Эллен Уайт, ки паёми миллериён таҳкурсии буд, низ нодуруст аст. Агар он паёмҳо нодуруст буданд, фармонҳои тақрории вай барои идома додан ба пешниҳоди ҳамон ҳақиқатҳо машварати бардурӯғ мебошад. Агар паёми миллериён таҳкурсии набошад, ки бояд ҳифз ва аз ҳамлаҳои шайтонӣ посбонӣ карда мешуд, пас он пандҳо низ иштибоҳомез мебошанд. Ба чунин ҳулоса расидан, ки ҳамаи ин масъалаҳои вобаста ба паёми Илос дар он таърих иштибоҳомез аст, ба таври равшан нишон меод, ки Эллен Уайт набиӣ козиб буд.

Адветизми муосир ҳанӯз ҳам дар семинарҳои худ оид ба Ваҳй таълим медиҳад, ки калисои бақия Рӯҳи Нубувватро, ки шаҳодати Исо мебошад, доро хоҳад буд; аммо онҳо, албатта, ба қасоне, ки меҳоянд онҳоро ба узвияти калисо ҷалб намоянд, намеғӯянд, ки онҳо тасдиқ ва ҳушдорҳои Эллен Уайтро, ки ба он ҳақиқатҳои бунёдии аввалия ва таърих вобастаанд, қомилан рад мекунанд. Порчаи зерин барои шумо чӣ маъно дорад?

«Мо барои оянда аз ҳеҷ чиз тарсидан надорем, магар он ки чӣ гуна Худованд моро роҳнамоӣ кардааст ва таълими Ӯро дар таърихи гузаштаи худ фаромӯш кунем». *Life Sketches*, 196.

Соли 1863 ҳаракати миллеритӣ ба марҳалаи анҷом расид ва ҳамчун шахси ҳуқуқӣ назди ҳукумати ба қайд гирифта шуд, ки дар ниҳоят тасвире ба папосият ба вучуд меовард; ва ин, тибқи таърифи Эллен Уайт, ҳамон иттиҳоди калисо бо давлат аст.

«Дар ҳаракатҳое, ки ҳоло дар Иёлоти Муттаҳида қараён доранд, то барои муассисаҳо ва расму ойинҳои калисо дастгирии давлатро таъмин намоянд, протестантҳо аз пайи қадамҳои папистҳо мебаранд. Беш аз ин, онҳо дарро барои папагарӣ мекушоянд, то дар Амрикои протестантӣ он бартариатеро, ки дар Ҷаҳони Қадим аз даст додааст, боз ба даст орад». «Муборизаи Бузург», 573.

Таҳти он фарзия, ки пайванди ҳуқуқӣ бо ҳукумат ҷузъе аз зарурати ташкилӣ буд, дар замоне ки ҷавонони миллат ба ҳаммоми ҳуне, ки бо номи Ҷанги шаҳрвандӣ маъруф аст, ба хизмати ҳарбӣ ҷалб карда мешуданд, ҳаракати миллерӣ поён ёфт. Соли 1863, ҳам бо як

мақолаи чопӣ ва ҳам бо як чадвали нав, калисои Адвентистони рӯзи ҳафтум пешгӯии ғуломиро, ки Дониёл онро қасами Мусо меномад, рад намуд. Соли 1850, Худованд қавми Худро роҳнамоӣ карда буд, ки чадвали дуҷуми Ҳабаққуро таҳия кунанд ва хатое, ки Ё бар чадвали соли 1843 дасти Худро бар он нигоҳ дошта буд, ислоҳ намоянд. Чадвале, ки соли 1850 фармуда шуда буд, мақсади худро ба таври комил иҷро кард, зеро Эллен Уайт гуфт, ки ӯ дид, «ки Худо дар наشري чадвал буд», ва ҳамчунин муайян сохт, ки чадвали соли 1850 дар боби дуҷуми Ҳабаққук муаррифӣ шудааст.

Мақсади чадвали соли 1850 ҳамон мақсади чадвали соли 1843 буд. Он бояд василаи башоратдиҳӣ мебуд, ки барои пешниҳод намудани паёми фариштаи сеюм ба ҷаҳони дар ҳоли ҳалокат истифода карда шавад. Дар соли 1863 он паём рад карда шуд. Раванди имтиҳон, ки намунаи он дар раванди имтиҳоне дида мешавад, ки аз баҳри Сурх оғоз ёфт, бо нубуввати замонӣ оғоз гардид, ки муқаддасгоҳро муайян мекард, ки дар ояти сездаруми Дониёл ҳашт бояд поймол карда мешуд; ва раванди имтиҳон бо нубуввати замонӣ анҷом ёфт, ки лашкареро муайян мекард, ки дар ояти сездаруми Дониёл ҳашт бояд поймол карда мешуд.

Сипас шунидам, ки як муқаддас сухан мегуфт, ва муқаддаси дигар ба он муқаддасе ки сухан мегуфт, гуфт: «То ба кай ин рӯё дар бораи қурбонии доимӣ ва ғуноҳи вайронкунанда хоҳад буд, ки ҳам қудсгоҳ ва ҳам лашкар таслим карда шаванд, то зеро по лагадкӯб гарданд?» Ва ӯ ба ман гуфт: «То ду ҳазору сесад рӯз; он гоҳ қудсгоҳ пок хоҳад шуд». Дониёл 8:13, 14.

Раванди санҷише, ки 22 октябри соли 1844 оғоз ёфт, мӯҳри Алфа ва Омегаро дорад. Оғози он раванди санҷиш нубуввати замонӣ буд, ки муқаддасгоҳро ифода мекард, ки мебоист поймол карда шавад. Он нубуввате буд, ки ҳангоми иҷро шуданаш нури бузург ба вучуд овард. Раванди санҷише, ки соли 1863 ба анҷом расид, мӯҳри Алфа ва Омегаро дорад. Анҷоми он раванди санҷиш нубуввати замонӣ буд, ки лашкареро ифода мекард, ки мебоист поймол карда шавад. Он нубуввате буд, ки тарҳрезӣ шуда буд, то ҳангоми иҷро шуданаш нури бузург ба вучуд оварад. Он нубуввати замонӣ буд, ки аз ҷониби Илёси он таърих пешниҳод гардид, ва ҳангоме ки рад карда шуда, канор гузошта шуд, торикии бузург ба вучуд овард.

Ва ин аст маҳкумият: нур ба ҷаҳон омад, ва одамон торикиро бештар аз нур дӯст доштанд, зеро аъмоли онҳо бад буд. Юҳанно 3:19.

Мантикае ки ман ният дорам ин мақоларо бо он ба анҷом расонам, ҳамон аст, ки аллакай қайд кардам. Оё Худо ба воситаи Эллен Уайт нақшаҳои солҳои 1843 ва 1850-ро тасдиқ намуд?

«Ман дидам, ки чадвали соли 1843 бо дасти Худованд роҳнамоӣ шуда буд, ва он набояд дигаргун карда шавад; ки рақамҳо ҳамон гуна буданд, ки Ё меҳост; ки дасти Ё бар он буд ва иштибоҳеро дар баъзе аз рақамҳо пинҳон медошт, то ҳеҷ кас онро дида натавонад, то он даме ки дасти Ё бардошта шуд». Early Writings, 74.

«Ман дидам, ки Худо дар нашри чадвал аз чониби Бародар Николс хузур дошт. Ман дидам, ки дар Китоби Муқаддас дар бораи ин чадвал нубуввате ҳаст, ва агар ин чадвал барои қавми Худо таъин шудааст, агар он барои яке басанда бошад, барои дигаре низ ҳамон гуна аст; ва агар яке ба чадвали наве, ки дар андозаи бузургтар тасвир шудааст, ниёз дошта бошад, ҳамаи дигарон низ ба ҳамон андоза ба он ниёз доранд». Manuscript Releases, number 13, 359; 1853.

Оё Худо ба воситаи Эллен Уайт паёмеро, ки миллериён дар чараёни таърихи солҳои 1840 то 1844 пешниҳод карданд, тасдиқ намуд?

«Худо ба мо паёми наве намедихад. Мо бояд он паёмо мавъиза кунем, ки дар солҳои 1843 ва 1844 моро аз калисоҳои дигар берун овард». Review and Herald, January 19, 1905.

«Худо ба мо амр мекунад, ки вақту қуввати худро ба кори мавъиза ба мардум он паёмхое бахшем, ки мардону занонро дар солҳои 1843 ва 1844 ба ҳаракат оварда буданд». Manuscript Release, Number 760.

«Ҳамаи паёмхое, ки аз солҳои 1840–1844 дода шудаанд, бояд ҳоло бо қувват пешниҳод карда шаванд, зеро бисёр одамон самти худро гум кардаанд. Ин паёмҳо бояд ба ҳамаи калисоҳо расонда шаванд. »

Масеҳ гуфт: “Хушо чашмони шумо, зеро мебинанд; ва гӯшҳои шумо, зеро мешунаванд. Зеро ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки бисёр анбиё ва одилон орзу доштанд он чизҳоро бубинанд, ки шумо мебинед, вале онҳоро надиданд; ва он чизҳоро бишнаванд, ки шумо мешунавед, вале онҳоро нашуниданд” [Матто 13:16, 17]. Хушо чашмоне, ки он чизҳоро دیدанд, ки дар солҳои 1843 ва 1844 дида шуданд.

«Паём дода шуд. Ва дар тақрор кардани ин паём набояд ҳеҷ таъхир бошад, зеро аломатҳои замон иҷро шуда истодаанд; кори хотимаӣ бояд анҷом ёбад. Кори бузурге дар муддати кӯтоҳ анҷом дода хоҳад шуд. Ба қарибӣ, мувофиқи таъйиноти Худо, паёме дода хоҳад шуд, ки ба нидои баланд табдил хоҳад ёфт. Он гоҳ Дониёл дар қитъаи худ хоҳад истод, то шаҳодати худро диҳад.» Manuscript Releases, ҷилди 21, 437.

«Ҳақиқатхое ки мо дар солҳои 1841, 1842, 1843 ва 1844 қабул кардем, акнун бояд омӯхта ва эълон карда шаванд. Паёмҳои фариштаи якум, дуум ва сеюм дар оянда бо овози баланд эълон хоҳанд шуд. Онҳо бо азми ҷиддӣ ва дар қудрати Рӯҳ дода хоҳанд шуд». Manuscript Releases, ҷилди 15, 371.

«Мо заъфу хурдии ҳозираи корро дарк мекунем. Мо таҷрибае доштаем. Ҳангоми анҷом додани коре ки Худо ба мо додааст, метавонем боэътимодона пеш равем, ва мутмаин бошем, ки Ӯ самаранокии мо хоҳад буд. Ӯ дар соли 1906 бо мо хоҳад буд, чунон ки дар солҳои 1841, 1842, 1843 ва 1844 бо мо буд». Loma Linda Messages, 156.

«Онхое ки дар муассисаҳои мо ҳамчун муаллимон ва роҳбарон меистанд, бояд дар имон ва дар усулҳои паёми фариштаи сеюм устувор бошанд. Худо мехоҳад, ки қавми Ӯ бидонанд, ки мо он паёмо дорем, чунон ки Ӯ онро дар солҳои 1843 ва 1844 ба мо дода буд». General Conference Bulletin, 1 апрели 1903.

«Хушдор дода шудааст: Ҳеч чиз набояд иҷозат дода шавад, ки ворид гардад ва пояи имонеро, ки мо бар он аз ҳамон вақте ки паём дар солҳои 1842, 1843 ва 1844 расид, бино карда истодаем, ҳалалдор созад. Ман дар ин паём будам, ва аз ҳамон вақт то имрӯз дар назди ҷаҳон истодаам, ба нуре ки Худо ба мо додааст, содиқ монда. Мо ният надорем пойҳои худро аз он минбаре бардорем, ки бар он гузошта шуданд, дар ҳоле ки рӯз ба рӯз бо дуои ҷиддӣ Худовандро меҷустем ва дар ҷустуҷӯи нур будем. Оё шумо гумон мекунед, ки ман метавонам нурееро, ки Худо ба ман додааст, тарк намоям? Он бояд мисли Санги Ҷовидон бошад. Он аз ҳамон вақте ки ба ман дода шуд, маро роҳнамоӣ карда истодааст». Review and Herald, April 14, 1903.

Оё Худо ба воситаи Эллен Уайт қавми Худро хушдор дод, ки бар зидди ҳамлаҳои дифоъ намоянд, ки ҳақиқатҳои таърихи миллерию суи мекарданд?

«Нишонаҳои бузурги ҳақиқат, ки самти моро дар таърихи нубувватӣ нишон медиҳанд, бояд бо эҳтиёти тамоми ҳифз карда шаванд, мабодо онҳоро вайрон созанд ва ба ҷояшон назарияҳои оварда шаванд, ки ба ҷойи нури ҳақиқӣ сардаргумӣ ба миён меоранд». Selected Messages, book 2, 101, 102.

«Имрӯз шайтон дар ҷустуҷӯи фурсатҳое, то нишонаҳои роҳи ҳақиқатро фурӯ резонад,—ёдгориҳое, ки дар тӯли роҳ бардошта шудаанд; ва мо ба таҷрибаи ходимони солхӯрдае ниёз дорем, ки хонаи худро бар санги саҳт бино кардаанд ва дар миёни бадномӣ ҳамчунон ки дар миёни неқномӣ, нисбат ба ҳақиқат устувор мондаанд». Gospel Workers, 104.

«Худо ҷаҳонро ҳаргиз бе мардоне намегузорад, ки битавонанд миёни неқӣ ва бадӣ, адолат ва беадолатӣ фарқ гузоранд. Худо мардоне дорад, ки онҳоро таъйин кардааст, то дар замонҳои изтирорӣ дар сафи пеши набард биистанд. Дар вақти бӯҳрон Ё, чунон ки дар замонҳои қадим мекард, мардонро бармехезонад. Ба ҷавонон фармуда хоҳад шуд, ки бо парчамбардорони солхӯрда ҳампайванд шаванд, то аз таҷрибаи ин вафодорон, ки аз миёни низоъҳои бисёр гузаштаанд ва Худо ба воситаи шаҳодатҳои Рӯҳи Худ борҳо ба онҳо сухан гуфта, роҳи дурустро нишон дода ва роҳи нодурустро маҳкум кардааст, қувват ёбанд ва таълим гиранд. Ҳангоме ки хатарҳои падида меоянд, ки имони қавми Худро озмоиш мекунад, ин пешқадамони қор бояд таҷрибаҳои гузаштагонро бозгӯ кунанд, он гоҳҳоро, ки маҳз чунин бӯҳронҳо пеш омада буданд, вақте ки ҳақиқат зери суол бурда мешуд, вақте ки андешаҳои бегонае, ки аз ҷониби Худо набуданд, ворид карда мешуданд.»

«Таҷрибаи он ходимони солхӯрда ҳоло зарур аст; зеро Шайтон ҳар фурсатро назорат мекунад, то аломатҳои қуҳнаи роҳро,—ёдгориҳое, ки дар тӯли роҳ барпо гардидаанд,—беэтибор гардонад». Review and Herald, 19 ноябри 1903.

Дар соли 1863 ҳаракати Миллеритӣ бо рад кардани нахустин ҳақиқате, ки Илёси он таърих ба дарки он роҳнамоӣ шуда буд, ба поён расид. Озмоиши ниҳонии он бар ду ояти боби ҳаштуми Дониёл асос ёфта буд, ки поймол гардидани муқаддасгоҳ ва лашкарро муайян мекунад. Нури муқаддасгоҳ дар нахустини даҳ озмоиш кушода шуд, ва торикӣ бар лашкар дар охири даҳ озмоиш оварда шуд.

«Як чиз яқин аст: он Адвентистони рӯзи ҳафтум, ки мавқеи худро зери парчами шайтон мегиранд, нахуст имони худро ба огоҳиҳо ва сарзанишҳое, ки дар «Шаҳодатҳои Рӯҳи Худо» дарҷ ёфтаанд, тарк хоҳанд кард.

«Даъват ба тақдиси бештари нафс ва хизмати муқадастар карда мешавад ва минбаъд низ карда хоҳад шуд. Баъзе касоне, ки ҳоло пешниҳодҳои Шайтонро ба забон меоранд, ба худ хоҳанд омад. Ҳастанд касоне, ки дар мақомҳои муҳими эътимод қарор доранд, вале ҳақиқатро барои ин замон намефаҳманд. Ба онҳо бояд ин паём расонида шавад. Агар онро бипазиранд, Масеҳ онҳоро қабул хоҳад кард ва онҳоро ҳамкорони Худ хоҳад гардонид. Аммо агар аз шунидани ин паём сарпечӣ кунанд, зери парчами сиёҳи Мирзи Зулмот мавқеи худро хоҳанд гирифт.»

«Ба ман супурда шудааст, ки бигӯям: ҳақиқати гаронбаҳои барои ин замон таъйиншуда ба зеҳнҳои инсонӣ ҳарчи бештар ва равшантар кушода мегардад. Ба маънои махсус, мардон ва занон бояд аз гӯшти Масеҳ бихӯранд ва хуни Ёро бинӯшанд. Фаҳмиш рушд хоҳад кард, зеро ҳақиқат қобили густариши доимист. Асосгузори илоҳии ҳақиқат ба муоширати наздиктар ва боз ҳам наздиктар бо онҳое хоҳад даромад, ки пайваста мекӯшанд Ёро бишносанд. Чун қавми Худо каломи Ёро ҳамчун нони осмон қабул кунанд, онҳо хоҳанд донист, ки зухуроти Ё мисли субҳ омода шудааст. Онҳо қуввати рӯҳонӣ хоҳанд гирифт, ҳамон тавр ки ҷисм ғангоми хӯрдани ғизо қуввати ҷисмонӣ мегирад.»

Мо нақшаи Худовандро дар аз банди Миср берун овардани фарзандони Исроил ва онҳоро аз миёни биёбон ба Канъон ҳидоят кардани ғанӯз ҳам комилан дарк намекунем.

«Ҳангоме ки мо шуоъҳои илоҳиеро, ки аз Инчил мекурахшанд, гирд меоварем, нисбат ба низоми яҳудӣ фаҳмиши равшантар хоҳем ёфт ва ҳақиқатҳои муҳими онро амиқтар қадр хоҳем кард. Таҳқиқи мо дар бораи ҳақиқат ғанӯз нопурра аст. Мо фақат чанд шуоъи нурро гирд овардаем. Онҳое ки ҳар рӯз муҳассили Калом нестанд, масъалаҳои низоми яҳудиёро ҳал нахоҳанд кард. Онҳо ҳақиқатхоеро, ки тавассути хизмати маъбад таълим дода шудаанд, дарк нахоҳанд намуд. Кори Худо ба сабаби фаҳмиши дунявӣ нақшаи бузурги Ё боздошта мешавад. Ҳаёти оянда маъноӣ қонунхоеро ошкор хоҳад кард, ки Масеҳ, дар абсентуни абр пинҳон, ба қавми Худ дода буд». Spalding and Magan, 305, 306.

Мо дар мақолаи оянда баррасии рамзшиносии Илёрро дар иртибот бо соли 1863 идома хоҳем дод.